

njih vsebino ne zvedó taki ljudjé, kateri nimajo nobene pravice do tega.

Ako ta, kateri ima papirje, ne dopušča raziskovati jih, to jih je za pečatene izročiti sodišču. Zapečatenih pisem ali listov itd. odpirati žandarju ne pristojí.

(Konec prihodnjič.)

Politične stvari.

Malice slovanske kalijo javni red in mir!

Kako neprijazno se proti nam Slovanom ravná v Avstriji takraj in unkraj Litave, to dokazujejo dogodbe tu in tam. Nedavno je bila nedolžna Matica slovenska v Slovakiji prepovedana samo zato, ker je bila gospodstvu Magjarskemu trn v peti. Pretekli mesec pa so doživeli Slovani v Avstrijski Šleziji enako britko dogodbo samo zato, da bi Slovani s slovanskimi knjigami, omiki in prosveti naroda namenjenimi, miru ne kalili peščici Nemcev v Opavi. Človek bi ne verjel, da je kaj tacega mogoče leta 1876. v dobi, ki se imenuje ustavna in ravnopravna, ko bi pred očmi ne imel avtentičnega dokumenta vladnega.

Povejmo zdaj v dokaz tega, kar smo rekli, dogodbo iz Šlezije po poročilu časnika „Politik“.

23. julija t. l. je množica rodoljubov iz Opave in okolice njene c. kr. deželni vladi naznanila, da hoče osnovati družbo pod naslovom „Matica Opavska“, in ji je predložila pravila, katerih §. 1. se glasi na to, da je namen Matici širiti prosveto in omiko med narodom slovanskim v Šleziji, v politiko pa se nikakor utikati.

16. dne t. m. pod številko 6120 pa je na to vlogo osnovalnemu odboru došel v nemškem jeziku tako-le se glaseči dopis c. kr. deželne Šlezke vlade:

„Ludovik Ohrana, župnik v Štibrovicah, in družniki so z vlogo 22. julija t. l. le-sem naznanili, da namepravajo ustanoviti družbo pod naslovom „Matica Opavska“. Po predloženih pravilih ima to društvo namen, med čehoslovanskim narodom širiti omiko in prosveto. Ker pa ta namen s sedežem društva v glavnem mestu Šlezije, kjer biva mnogo Nemcev, bi moral mir begati in javni red kaliti, zato se mi vzvidi o smislu §. 6. postave družbene od 15. novembra 1867. (drž. zak. štev. 134) prepovedati društvo. Zoper to prepoved stoji odboru o 60 dneh pritožba do sl. c. kr. ministerstva notranjih oprav odprta.“

V Opavi 8. avgusta 1876.

Za c. k. deželnega predsednika:
Stelwag l. r.

Tako se glasi prepoved strogo znanstvenega društva, ki na čelo svojim pravilom stavi zagotovilo, da se nikakor utikalo ne bode v politiko. Prepoved ta ne potrebuje nobenega komentara. Le radovedni čakamo rešitve ministerstva, ali mu bode mogoče §. 6. navedene družbene postave tako tolmačiti, kakor jo tolmači c. k. dežel. predsednika namestnik Opavski. Žalostna majka Slava!

Mnogovrstne novice.

* *Mnogo Dunajskih hišnih gospodarjev je tako zadolženih, da so njih hiše pod sekvester djane. Časnik „N. W. Tagbl.“ pripoveduje o tem zanimive reči, med katerimi to, da je na Dunaji 538 hiš sekvestriranih. Bralcem, ki ne vedó, kaj pomeni sekvester, naj povemo to-le: Če hišni gospodar zeló visokega hišnega davka in pa 5% dohodkinega davka plačati ne more, ga davkarija najprej opominja na plačilo; če na opomin ne plača, ga eksekvira; če eksekucija nima*

zadostnega vspeha, pride zadnji opomin z zažuganjem sekvestra, kateri v tem obstojí, da hišni gospodar ne more od hišnih prebivalcev nobene gostaščine pobirati, davkarija vse pobere, hišni gospodar postane po takem le po imenu hišnik. Iz tega je razvidno, da gospodar sekvestru skuša izogniti se, dokler le nekoliko davka plačati zamore. Ker se šteje na Dunaji okoli 11.000 hiš, utegne kdo ugovarjati, da 538 sekvestriranih hiš ni ravno veliko; al če se pomisli, da pred letom 1873. ni bilo več kakor 50 hiš pod sekvestrom, je pač zdaj 538 sekvestriranih ogromno število, ki kaže denarni polom in nezmožnost davke plačevati povsod.

* *Blaznih (norih) ljudi je povsod čedalje več. Tako tudi na Dunaji. Norišnica Dunajska v preteklih 30 letih ni nikoli štela toliko blaznih, kakor 9. dne t. m., ko jih je imela 576, prostora pa le za 450. V isti razmeri ste tudi norišnici v Klosterneuburgu in Ibsu nakopičeni.*

Zabavno berilo.

Tri dni na Koroškem.

(O priliki Janežičeve svečanosti.)

(Dalje.)

Solnce hudo pripeka, ko dospemo na vrt pred Janežičevo hišo, ki je v polokrogu obdan z mizami in klopmi za goste pripravljenimi. Vrt je že skoro poln ljudi, posebno ženskega spóla s črnimi klobuki in v temni obleki. Naj mi Koroške Slovenke ne zamerijo, če povem, da mi je belo-svitla in pisana obleka naših Kranjic bolj všeč, kakor taka črnikasta ali siva krila Korošic.

Slavnosti razkritja spominka ne bom popisoval, ker bilo je o njem že poročano. Le toliko naj omenim, da so pevci Ljubljanski in Sokoli dali slovesnosti pravi relief, ker bi se brez njih bila morda bolj tiho vršila.

Po slovesnosti se je pričelo razveseljevanje, k čemur ste dve glasbeni bandi izdatno pomagali. Prosti narod je jel vrtiti se ali pa gledati ples, „gospóda“ pa je posedla po šotorih in se jela po svoje zabavati. Pričele so se zdravice in napitnice, tudi nekateri, ki nam dozda še niso pokazali svoje govorniške žile, so porabili priliko in govorili — — kar so vedeli in znali. Goljuf, kdor več ponuja, nego ima! Priprosti narod, ki je izprva obsul sedišče gospode v gostih rajdah, je pa, ko je začel novi jezik v govorih peti, polagoma jel seliti se proti plesišču in tako je bila družba govornikov in njihovih gosposkih poslušalcev kmalu sama; narod se dalje ni brigal za-njo. Meni in več drugim pa se je zdelo, da ni bilo po vse prav to, da je gospoda ali „inteligenca“ mislila le na-se, na narod pa se ne ozirala. Če hoče pokaditi sama sebe, ima zato prilike dovolj na drugih krajih; mi se dobro poznamo, vsak vé, kaj je kdo in kaj zasluži; čemu tedaj le medsebojno kadilo o tem, ko zbrano ljudstvo pričakuje kacega nagovora do njega, kakega vzajemnega razveseljevanja itd. Potem se pa jezite, če vas ljudstvo ne poslušá takrat, kedar ga potrebujete.

Ob šestih zvečer odrine veči del gostov, posebno Ljubljancanov, proti domu. Kar jih ostane, se razveseljujejo še dalje s petjem in pogovorom; nekateri pa, premagani po hudem zaspancu, ker prejšnjo noč niso očesa zatislili, poiščejo ležišča, bodi si na postelji, mrví ali slami, ker izbirati se ni posebno dalo, bilo je vse dobro. Tudi jaz ne morem biti več po koncu in se podam k županu v Št. Jakobu, pri katerem me je po